

byrder paa Kul, Salt, Petroleum, Kaffe etc., hvad man nu vil nævne, og saa paa den anden Side paa en forhøjet Brændevinsafgift, eller er det ikke bedre at blive ved det bestaaende? Den anden Grund, hvorfor min Interesse for en Toldreform, efterhaanden som Tiden gaar, svinder, er; at vor finansielle Stilling jo nu efter min Opfattelse ingenlunde er saa god, som den har været, og at jeg til syvende og sidst ikke ret vel kan tænke mig nogen finansielt bedre Toldlov end den, vi have. Den Toldlov, vi have, kan have sine store Fejl paa mange Punkter; den kan paa mange Punkter maaske tage for meget, og den kan paa andre Punkter maaske tage for lidt, det lader jeg staa; den kan maaske her og der være for beskyttende og her og der maaske ogsaa være for lidt beskyttende, det lader jeg atter staa hen; men det er sikkert, at uden den Toldlov, som vi have, saa heldige ved et rent Tilfælde næsten at faa i 1863—64, havde den danske Stat ikke kunnet gennemgaa Tiden efter Krigen 1864 i det mindste ikke med den Lethed, hvormed det skete. Man kunde naturligvis have skaffet sig andre Indtægter, det er en anden Sag, men med den Lethed uden videre Ulejlighed, uden store ny Paalæg for Befolkningen at gennemgaa den finansielle Krise, hvori vi efter Krigen vare komne, det er min Tro sikkert, at det havde vi ikke kunnet uden denne Toldlov. Endvidere er der en anden Omstændighed, som, forekommer det mig, kunde gøre det ret naturligt at vente lidt med Toldloven, nemlig at den høje Regering har nedsat en Kommission til at undersøge, om der er noget særligt Gode ved en Landbrugsbeskyttelse, og hvorledes en saadan skulde være. Jeg er ikke hidtil optraadt og har heller ikke i Sinde i Dag at optræde som en særlig Forsvarer af Landbrugsbeskyttelsen, men paa den anden Side er det jo dog en ret naturlig Ting, at man omkring paa Landet siger: Byerne, Industrien og Haandværket ere beskyttede, vi ere ikke beskyttede, hvorfor skulle vi ikke ogsaa have en Beskyttelse? Om det er rigtigt eller fornuftigt er et helt andet Spørgsmaal, men det er en Tanke, der ganske naturlig kommer op i Folk. Imidlertid fører jeg kun for saa vidt dette Argument i Ilden, som jeg mener, at man jo kunde vente med at vedtage en ny Toldlov, i alt Fald til vi se, hvilket Resultat Kommissionen kommer til. Det er muligt, at den kommer til det Resultat, at alt skal blive, som det er lige over for Landbruget, at

dette ikke behøver eller vil have nogen Beskyttelse — det er saamænd meget muligt — men det modsatte er jo ogsaa muligt. Endelig er den sidste og for mig særlig afgørende Grund Hensynet til Købstæderne, til Industri og Haandværk. De Skattelove, som de fleste af os ønske gennemførte, selv om vi maaske ikke ere enige i alle Detailler, nemlig Overførelsesloven og Indkomstskatteloven ere en Retfærdighedshandling lige over for Landbruget, men det er en Retfærdighedshandling, som ganske sikkert ikke kan nægtes at ville gaa noget ud over Købstæderne, Industri og Haandværk. Nu siger jeg, at der er ikke fra den Side rejst nogen som helst Modstand derimod, man har fra deres Repræsentanters Side her i Tinget og i det andet Ting villig indrømmet dette, men er det da saa ikke billigt, at man ikke, samtidig med, at man gennemfører en Skatteoverførelse, som for dem dog ikke altid er en ligefrem Behagelighed — at de skulde synes det, kan man ikke forlange — tillige nedsætter den Beskyttelse, de nu i Menneskealder have nydt godt af? Det forekommer mig, at det vilde være en rimelig Hensyntagen til Købstædernes Interesse. Jeg skal iøvrigt ikke i og for sig gaa ind paa de to Skattelove, som jeg her har anbefalet, jeg kan jo i saa Henseende henvise til den Betænkning, der i Fjor blev afgiven af Finansudvalget, og hvor jeg og et andet æret Medlem af Finansudvalget havde Lejlighed til at fremsætte vore specielle Anskuelser. Det er ikke det, som ligger for, det er kun Sagen i sig selv, om det er ønskeligt at faa disse to Love gennemførte og at faa dem gennemførte snart. Er dette Ønske almindeligt baade her og i det andet Ting, er jeg overbevist om, at det ogsaa vil lykkes os til syvende og sidst, naar det gælder — selv igennem et Fællesudvalg — at komme til Enighed derom, men jeg tror ikke, at det lykkes os at komme til Enighed om de to andre Love.

Der er enkelte Ting, som jeg endnu kunde have Lyst til at sige et Par Ord om. Den ene angaar det kongelige Teater. Jeg ser imidlertid nu, at ærede Medlemmer have indbragt det samme lille Lovforslag som i Fjor — lille i Udstrækning, ikke saa ganske lille i den Betydning, det vilde faa, hvis det nogen Sinde kunde blive gennemført —, saa jeg kunde for saa vidt gerne opsætte mine Udtalelser om denne Sag, indtil dette Lovforslag kommer for. Jeg skal blot sige, at det i Fjor undrede mig og tillige gjorde mig ondt for det kongelige Teaters Skyld, at de to højtærede